

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на образованието и науката

РЕШЕНИЕ

№ 94-939...../22.03.....2019 г.

На основание чл. 28, ал. 2, чл. 34, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и постъпило искане с вх. № 94-939/08.03.2019 г. от Александра Светославова Мирчева, координатор в сдружение „Образование България 2030“, адрес: гр. София 1748, бул. „Цариградско шосе“ 111 В, ел. поща: alexandra@edu2030.bg; info@edu2030.bg

След като заявлението беше разгледано и беше извършен обстоен анализ на поставените в него въпроси от фактическа и правна страна, беше установено, че информацията по т. 6 и т. 13 от Вашето заявление не се създава и съхранява в Министерството на образованието и науката (МОН).

Информацията по т. 7 и т. 8 от Вашето заявление не е обществена по смисъла на Закона за достъп до обществена информация. Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. В случая исканата по т. 7 и т. 8 информация не е официална (не се съдържа в актове на МОН), не е и служебна информация, като последната съгласно легалното определение на чл. 11 от ЗДОИ е информация, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации. За да се предостави достъп до посочената информация, то същата следва да е налична, а не да се създава по повод направеното искане. Информацията, която се иска по т. 7 и т. 8 представлява отговор на въпроси, които предполагат изразяване на мнение, а не предоставяне на конкретни вече съществуващи документи.

Предоставям достъп до съхраняваната в Министерството на образованието и науката информация, както следва:

По т. 1 от заявлението:

Знанията, уменията и отношенията за постигане на ключовите компетентности, регламентирани в чл. 77 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), са проектирани в приложенията към Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка и в учебните програми по всички общообразователни учебни предмети, които

са достъпни на електронната страница на Министерството на образованието и науката <https://www.mon.bg/bg/1>.

По т. 2 от заявлението:

Съгласно § 1., т. 12 от Допълните разпоредби на ЗПУО „ключови компетентности“ са комплекс от взаимозависими знания, умения и нагласи или отношения, необходими за личностното развитие на индивида през целия живот, за изграждането на активна гражданска позиция и участие в социалния живот, както и за пригодността му за реализация на пазара на труда, определени на национално равнище в съответствие с Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот, приета с Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г.

Заложеното разбиране за знания, умения и отношения в ЗПУО и в подзаконовата нормативна база в сферата на образованието пряко кореспондира със схващането за знания, умения и отношения в Европейската референтна рамка за ключовите компетентности.

По т. 3 от заявлението:

Новата програма за умения в Европа на Европейската комисия и Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот, приета с Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г., са взаимосвързани и са намерили отражение в Закона за предучилищното и училищното образование – например учениците имат възможност да се обучават в дуална форма на обучение в професионалното образование. Друга възможност предоставя Националната програма „Обучение за ИТ кариера“, чрез която може да се придобие нова професия. ИТ бизнесът има възможност да се включи в обучението в училище чрез Националната програма „ИТ бизнеса преподава“.

По т. 4 от заявлението:

Компетентностите са знания, умения и отношения, които се очакват като резултати от обучението по отделните учебни предмети в края на всеки етап от съответната степен на образование.

Умението е способността да се върши нещо, основана на знание и опитност

По т. 5 от заявлението:

Обхващането и развитието на ключовите компетентности, регламентирани в чл. 77 от ЗПУО, се гарантира чрез осъществяване на общообразователната подготовка, която се придобива чрез изучаване на общообразователни учебни предмети.

С Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка е определен държавният образователен стандарт (ДОС) за общообразователната подготовка, който е съвкупност от изисквания за резултатите от обучението по всеки общообразователен учебен предмет в края на всеки етап от съответната степен на образование и определя: целите, съдържанието и характеристиките на общообразователната подготовка, общообразователните

учебни предмети и изискванията за резултатите от обучението по всеки общообразователен учебен предмет за придобиване на общообразователната подготовка.

Деветте ключови компетентности са проектирани в приложенията към цитираната наредба и в учебните програми по всички общообразователни учебни предмети.

По т. 9 от заявлението:

Съгласно разпоредбите на чл. 19, ал. 1 и чл. 21, ал. 1, т. 4 от Закона за висшето образование висшите училища се ползват с академична автономия, която включва академично самоуправление, изразяващо се и правото на самостоятелно разработване и изпълнение на учебни планове.

По т. 10 от заявлението:

Средствата за квалификация на педагогическите специалисти се планират в рамките на бюджетите на институциите в системата на предучилищното и училищното образование в размер 1,2 на сто от средствата за работна заплата на педагогическите специалисти. Квалификацията се осъществява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование по план за квалификационната дейност като част от годишния план за дейността им.

Ежегодно с част от средствата за изпълнение на национални програми за развитие на образованието се предоставя възможност на учители, директори и други педагогически специалисти да повишат своите компетентности съобразно професионалния си профил, личния избор и стратегията за развитие на детската градина и училището. Одобрените средства са както следва:

2016 г. – Национална програма „Развитие на педагогическите специалисти“ 600 000 лв.;

2017 г. – Национална програма „Квалификация“ – 600 000 лв.;

2018 г. – Национална програма „Квалификация“ – 800 000 лв.

Подробни отчети за изпълнението на националните програми са публикувани на интернет страницата на Министерството на образованието и науката, раздел „Програми и проекти“ <https://www.mon.bg/bg/13>.

По т. 11 от заявлението:

С Постановление № 289 от 12 декември 2018 г. на Министерския съвет за изменение и допълнение на нормативни актове (обн., ДВ, бр. 105 от 18.12.2018 г.) е изменена и допълнена Наредбата за приобщаващото образование, приета с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 86 от 2017 г.), Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, приета с Постановление № 289 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 89 от 2016 г.) и Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и

училищното образование, приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 81 от 2017 г., изм. и доп., бр. 31 от 2018 г.).

С промените в Наредбата за приобщаващото образование и в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование се въвеждат нови регламенти, свързани със заниманията по интереси и с финансирането им в държавните и общинските училища чрез осигуряване на целеви средства от държавния бюджет. През настоящата 2019 година държавните и общинските училища получават допълнителни средства за организирането на занимания по интереси за учениците от I до XII клас.

Заниманията по интереси се организират в съответствие с желанието на родителите на учениците и на самите ученици, със спецификата на заниманията и с възможностите на училището съгласно процедура за организирането и провеждането им в училищата.

В резултат на тази нова политика над 16 500 занимания по интереси ще се провеждат в 2249 училища в страната. Участие са заявили над 251 000 ученици. Близко 60% от тях са избрали направленията от STEM – „Дигитална креативност“, „Математика“, „Технологии“ и „Природни науки“.

Сред желаните направления са още „Изкуства и култура“ и „Спорт“. Засилен интерес има към заниманията по шах в цялата страна, като в тях ще се включат над 3200 деца. Шахът е третият най-популярен спорт за занимания по интереси след футбола и волейбола. Учениците в страната са поискали да спортуват още тенис и баскетбол. Близко 31 200 са избрали сценични и танцови изкуства, сред които са театрални кръжоци и народни танци. За първа година са сформирани групи по медийна грамотност и стилистичен анализ на медийната реч.

Общият брой на учениците, участвали в извънкласни дейности през учебната 2017/2018 година в рамките на проект BG05M20P001-2.004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза 1” по данни към 31.12.2018 г., е бил общо 316 280, от които 129 162 са от начален етап на основната образователна степен, 88 757 от прогимназиалния етап на основната образователна степен, 60 726 от първи гимназиален етап и 37 635 от втори гимназиален етап.

Анкетно проучване, проведено в края на проектната дейност, в което са участвали 125 432 ученици, включени в проектната дейност през учебната 2017/18 година, показва голяма удовлетвореност от участието им в извънкласните дейности - над 91%. Те определят като висока добавената стойност в междуличностните отношения, образователните постижения и мотивацията им от включването в дейностите. Заявяват желание и готовност за по-нататъшно участие в подобни дейности.

По т. 12 от заявлението:

Центровете за подкрепа за личностно развитие (ЦПЛР) подпомагат осъществяването на държавната политика за осигуряване и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, включително чрез организиране на дейности за развитие на индивидуалните им способности и дарования в различни области. Те се превръщат в място за откриване, развитие и изява на интересите и възможностите на учениците чрез включването им в различни проекти, инициативи, програми и др.

В зависимост от желанията и възможностите на децата и учениците в ЦПЛР се провеждат различни занимания по интереси чрез различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и др.

Към началото на учебната 2018/2019 година на територията на страната функционират 90 ЦПЛР, в които са формирани 5014 групи и в тях са включени 57 736 деца и ученици.

Най-избраните от децата и учениците форми са в направленията изкуства, науки, технологии и спорт.

Центровете за подкрепа за личностно развитие според дейността си са за развитие на интересите и способностите, кариерно ориентирани и консултиране, превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности, педагогическа и психологическа подкрепа, прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания.

ЦПЛР са и центровете за специална образователна подкрепа, ученическите общежития, чиято дейност не се организира от училища и астрономическите обсерватории и планетариуми. ЦПЛР са общински, с изключение на центровете за специална образователна подкрепа, които са държавни и общински.

ЦПЛР, осъществяващи дейности по интереси са 90, за кариерно ориентирани и консултиране – 6, за специална образователна подкрепа – 43, 23 ученически общежития и 7 астрономически обсерватории.

Финансирането на центровете за специална образователна подкрепа, на ученическите общежития и на астрономическите обсерватории за 2019 г. е определено с Решение на Министерския съвет № 776 от 2018 г. Финансирането на ЦПЛР, осъществяващи дейности по интереси за 2019 г. със средства от държавния бюджет е както следва:

Община с брой ученици в дневна форма на обучение	Размер на финансовото подпомагане за едно звено (лв.)
до 1000	32 080
от 1001 до 1500	40 000
от 1501 до 2500	53 460

от 2501 до 3500	106 920
от 3501 до 6000	160 380
от 6001 до 15 000	213 840
от 15 001 до 25 000	427 680
от 25 001 до 45 000	668 320
над 45 000	1 309 440
Национален дворец на децата	1 325 600

Освен от държавния бюджет, ЦПДР за дейности по интереси се финансират и със средства от бюджетите на общините и от собствени приходи.

Дейностите за кариерно ориентиране и консултиране се финансират чрез норматив за кариерен консултант, като за 2019 г. размерът на норматива е 15 400 лв., от които 80 на сто се осигуряват от държавния бюджет, а 20 на сто от бюджетите на общините.

По т. 14 от заявлението:

Установяването на степента на постигането на ключовите компетентности, регламентирани в чл. 77 от ЗПУО, респективно на отделни очаквани резултати от обучението по учебен предмет, определени в ДОС за общообразователната подготовка по съответния учебен предмет, в края на даден етап от степента на образование, и в учебните програми, ще се осъществява, както следва:

- от учебната 2018/2019 година чрез национални външни оценявания за учениците в VII клас, които завършват прогимназиалния етап от основната степен на образование;

- от учебната 2019/2020 година чрез национални външни оценявания за учениците в IV клас, които завършват началния етап на основната степен на образование, и за учениците в X клас, които завършват първия гимназиален етап на средната степен на образование;

- от учебната 2021/2022 година чрез държавните зрелостни изпити за учениците в XII клас, които завършват втория гимназиален етап на средната степен на образование.

Във връзка с изложеното конкретни резултати и тенденции за постигане на ключовите компетентности по чл. 77 от ЗПУО би могло да бъдат изведени след няколкократно измервания.

По т. 15 от заявлението:

Учебният предмет *гражданско образование* е заложен за изучаване във втория гимназиален етап на средната степен на образование, т.е. от учебната 2020/2021 година в XI клас и в XII клас. Във връзка с това до момента няма как да бъдат установявани резултати от обучението по предмета.

Конкретни резултати от обучението по учебния предмет *технологии и предприемачество* биха могли да бъдат изведени след завършване на обучение по предмета за определен образователен етап – в края на учебната 2018/2019 година, когато учениците от VII клас ще завършат прогимназиалния етап от основната степен на образование, и в

края на учебната 2019/2020 година, когато учениците от IV клас ще завършат началния етап на основната степен на образование.

По т. 16 от заявлението:

Министерството на образованието и науката е конкретен бенефициент по проект „Нов шанс за успех”, процедура чрез директно предоставяне на конкретен бенефициент BG05M20P001-3.004 „Ограмотяване на възрастни – фаза 1” по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”. Основна цел на проекта е да бъде улеснен по-нататъшният достъп до общообразователна и до професионална подготовка и съответно до участието на пазара на труда.

Основната дейност по проекта е насочена към неграмотни и слабограмотни лица над 16 години и е свързана с организиране и провеждане на курсове за ограмотяване на възрастни и на курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап на основното образование.

На успешно завършилите курсове за ограмотяване или за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап, на основание чл. 169, ал. 4 от ЗПУО, ще се издават съответно удостоверения в съответствие с чл. 168, ал. 1, т. 4 и 5 от ЗПУО.

През 2016 година не са провеждани курсове по проекта. В курсовете, които стартираха в началото на 2017 година бяха включени общо 3 343 лица, от които успешно завършиха 2 476 лица. В края на 2017 година стартира нов етап на курсове за ограмотяване, в който се включиха 1 785 лица. Тези курсове приключиха в края на месец юни 2018 г. Броят на лицата, успешно завършили втори обучителен етап, е 1 067.

По т. 17 от заявлението:

С Наредба № 10 от 19.12.2017 г. за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала се определя държавният образователен стандарт по чл. 22, ал. 2, т. 13 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Държавният образователен стандарт за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала включва:

1. изискванията към съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и електронното изпълнение на познавателните книжки, учебниците и учебните помагала;
2. условията и реда за оценяване и одобряване на проектите на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти и на промените в тях, включително определянето на оценителите;
3. условията и реда за оценяване и одобряване на проектите на учебни помагала за подпомагане на обучението, организирано в чужбина;
4. условията и реда за утвърждаване на списъка на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти, които може да се използват в системата на предучилищното и училищното образование;

5. условията и реда за утвърждаване на списъка на учебните помагала за обучението по т. 3.

В Раздел III от Наредба № 10 от 2017 година е посочено, че изискванията към съдържанието на учебника се отнасят до:

1. съответствието с учебната програма;
2. текста и извънтекстовите компоненти;
3. структурирането;
4. езика на учебника.

В същия раздел са посочени изисквания към учебниците от общообразователната подготовка и от профилираната подготовка.

Съдържанието на учебника по учебен предмет от общообразователната подготовка трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

Съдържанието на учебника по задължителен модул от профилираната подготовка по чужд език трябва да отговаря напълно на учебна програма за съответния задължителен модул по отношение на учебното съдържание (тематични области, компетентности като очаквани резултати от обучението, нови знания).

Съдържанието на учебника по майчин език, по религия и по хореография трябва да отговаря напълно на съответната учебна програма по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

На основание чл. 24, ал. 1, т. 2, б. д) от Наредба № 10 от 2017 година текстът и извънтекстовите компоненти в учебника трябва да осигуряват условия за формиране на ключовите компетентности, конкретизирани в съответната учебна програма, и възможности за практическото им прилагане.

В Раздел IV „Изисквания към съдържанието на учебното помагало“ от Наредба № 10 от 2017 година са разписани разпоредбите, отнасящи се до изискванията към съдържанието на учебното помагало.

Съдържанието на учебното помагало трябва да е съобразено с учебната програма по съответния учебен предмет или модул по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

Учебното помагало за подпомагане на училищното обучение в зависимост от предназначението си трябва да осигурява условия за практическо прилагане на придобитите компетентности.

Съдържанието на учебното помагало за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, трябва да съответства на учебната програма по съответния учебен предмет по отношение на учебното съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението по съответните теми, нови понятия).

Учебното помагало за подпомагане на обучението, организирано в чужбина, трябва да осигурява условия за практическо прилагане на придобитите компетентности.

Степен на осигурения достъп до исканата обществена информация – неограничен.

Срокът, в който се осигурява достъп до исканата обществена информация – 30 дни от датата на получаване на настоящото решение.

Мястото, където се предоставя достъп до исканата обществена информация – на електронна поща: alexandra@edu2030.bg; info@edu2030.bg

Формата, под която се предоставя достъп до исканата обществена информация – на електронната поща, посочена от заявителя.

Разходи за предоставянето на достъп до исканата обществена информация

На основание чл. 35, ал. 3 от ЗДОИ, когато заявителят е поискал достъпа до информация да му бъде предоставен по електронен път и е посочил адрес на електронната поща за получаването, органът изпраща на посочения адрес на електронна поща решението за предоставянето на достъп заедно с копие от информацията или интернет адреса, на който се съдържат данните. В тези случаи не се съставя протокол и не се заплащат разходи по предоставянето.

Решението подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Административен съд София-град в 14-дневен срок от съобщаването му.

Решението да се изпрати на посочения от заявителя електронен адрес.

